

Directeur hoopt niet dat er iemand is die eindeloos bezwaar gaat maken

Marco Wisse: ‘Nieuwe Naarderheem hoeft nooit meer in lockdown’

Het bestuur van Vivium Naarderheem probeert eind dit jaar, begin volgend jaar alle vergunningen voor haar nieuwbouwcomplex aan te vragen. “We

zitten tegen het definitieve voorlopig-ontwerp aan”, vertelt Marco Wisse, directeur Naarderheem. Vakwerk Architecten uit Delft ontwerpt het pand.

Het nieuwe revalidatiecentrum komt op de plek van de laagbouw, wordt maximaal zes verdiepingen hoog, een stuk compacter en telt 218 kamers waar ook de partner welkom is. De accommodatie komt te liggen tussen het huidige hoofdgebouw en de Naarderheem-tuin. “Daar ligt voldoende ruimte voor de nieuwbouw”, gaat Wisse verder. “We hebben toestemming van de Raad van Toezicht en hebben een businesscase die sluitend is. We kunnen eindelijk aan de slag!” Ook de gemeenteraad is akkoord.

Toekomst

Het wordt ook tijd, meent Wisse. “Dit gebouw is al bijna vijftig jaar oud en dat is voor een moderne zorginstelling al best gedateerd.” Het gebouw is ooit bedacht voor bijna tweehonderd patiënten, maar er zitten er nu nog 120. “In die zin is het gebouw dus heel inefficiënt en dat is de uitdaging waar we nu voor staan. Ons zorgpersoneel heeft ontzettend lange looplijnen. We hebben dat wel eens gemeten en als je een beetje pech hebt loop je hier als zuster tien kilometer per dag. En als je dan kijkt naar de toekomst waarin twee keer zoveel ouderen in de samenleving zijn en dus ook de vraag naar zorg verdubbelt met veel minder jonge mensen om het te leveren kan het niet uit.”

Wat is de ambitie met de nieuwbouw? “Dat we een modern en goed geïsoleerd gebouw neerzetten waarvan in ieder geval de hoofdstructuur honderd jaar mee kan; wanneer het gebouw een andere functie nodig heeft, kun je daar ooit de binnenwanden uit halen en weer van alles in maken. We hebben heel erg nagedacht over de zorgvraag in de nabije toekomst en de verre toekomst, en als we het slim doen dan zit het in de basis zo goed dat het gebouw heel lang mee kan. Zo duurzaam nadenken over

nieuwbouw deden ze vijftig jaar geleden niet.” “Ze heeft een relatief groot gebouw dusdanig weten te ontwerpen dat we nooit meer in een lockdown terecht komen’

Daarnaast wil Wisse hun bijzondere ligging accentueren. “We zijn min of meer aan onze stand verplicht om aandacht te besteden aan de architectuur. Ellen van der Wal van Vakwerk Architecten is hierbij de architecte *in the lead*. De samenwerking met haar is ongelooflijk plezierig.” Dat komt goed uit, want Wisse heeft een aparte manier gezocht om tot een ontwerp te komen. Normaal komt de opdrachtgever namelijk met een Programma van Eisen, maar Wisse pakte dat net even iets anders aan. “Wij hebben gezegd: we zoeken een revalidatie-instelling voor 220 patiënten en we willen het duurzaam, veilig, compartimenteerbaar, korte looplijnen en alle algemene ruimtes moeten tenminste twee functies kunnen bedienen. Denk eens met ons mee. Dat geeft iedereen heel veel ruimte om te zoeken naar het optimale ontwerp, want als je het helemaal dicht timmert met wat je wilt dan krijg je wat je vraagt. Zij heeft ons op allerlei manieren verrast en heeft een relatief groot gebouw dusdanig weten te ontwerpen dat we nooit meer in een lockdown terecht zullen komen. We hebben straks allemaal eenheden van negen kamers. We hoeven hooguit negen kamers te isoleren en dan kan de rest van het gebouw én alle mensen gewoon door functioneren. Daarnaast is alle techniek is vanaf de buitenkant bereikbaar. We hoeven ook nooit meer tegen monteurs te zeggen: je mag er niet in.”

(Tekst loopt verder onder de foto)

Naarderheem-directeur Marco Wisse. - © Bob Awick

Alle kamers in het nieuwe Naarderheem worden voorzien van een 'sluisje'. Wisse: "Dat komt omdat Jaap van Dissel - infectioloog en inmiddels een bekende Nederlander - een jaar of vier geleden in dit huis is geweest om een oefening te doen samen met GGD én het ministerie met als insteek: wat als er een resistente bacterie-uitbraak is? Wat mij in die oefening direct opviel, was dat de GGD voorbereid is op grote crisissen. Het idee toen was dat de multiresistente bacterie een groter gevaar vormt dan het opwarmen van de aarde. En daar zijn we totaal niet op voorbereid. Dat is met het coronacrisis ook gebleken. Wij gingen in lockdown op de startdag dat de architect hier was. Ik heb haar de deur moeten uitzetten. Halverwege de lockdown kwamen de eerste schetsen en daaruit bleek al hoe ontzettend slim onze behoefte van opslagruimte (voor medicijnen, linnen, was et cetera) combineert met een 'sluisje'. De kamer krijgt dan twee toegangsdeuren; eentje die je zo min mogelijk wilt gebruiken (alleen in noodgevallen) en een 'voordeur'." Een perfecte zet van de architect. "Want wij denken echt niet dat dit de laatste pandemie, crisis, virus of bacterie is. Wij zijn er straks goed op voorbereid en zo blijft de bedrijfsvoering in stand."

‘De ruimte is de ene keer een huiskamer, dan een wachtkamer, trefpunt of oefenruimte’

Op de standaard patiëntenkamer na krijgen alle andere ruimten in het pand een soort van kameleon-functie zodat meerdere patiëntendoelgroepen er verpleegd kunnen worden, gaat Wisse verder. “De ruimte is de ene keer een huiskamer, dan een wachtkamer, trefpunt of oefenruimte. Eigenlijk ontwerpen we het zo dat de ruimten in een middag om te bouwen zijn. Daarom zijn ze voorzien van flexibele wanden. Mensen die cognitief wat beperkt zijn hebben behoefte aan meer veiligheid en geborgenheid, terwijl mensen die aan het revalideren zijn meer openheid en contact zoeken. De ruimte moet dus eigenlijk voor altijd voor alle doeleinden geschikt zijn.” Dat voorkomt dat ruimten onnodig leeg staan. Naarderheem zal dit zo praktisch mogelijk invullen.

Daarom wordt ook naar een andere en nuttige invulling gekeken. “We zoeken verbinding. Zo heeft de muziekschool zich al gemeld. Hoe leuk is het als zij hier komen repeteren en mijn cliënten kunnen daarvan meegenieten? Het gaat erom dat we de binnen- en buitenwereld met elkaar in contact brengen.” Met Van Hellemond Sport lopen nog altijd gesprekken over het delen van een oefenbad met beweegbare vloer. “Als we dat kunnen combineren, waarom niet?” Daarmee krijgt De Lunet er een concurrent bij? Wisse antwoordt hierop: “Het is maar de vraag hoe lang de gemeente Gooise Meren twee zwembaden binnen haar gemeentegrenzen wil exploiteren. Ik ga daar niet over, maar als we een win-win-win-situatie krijgen dan is dat nog mooier, want het laatste is dat we op concurrentie uit zijn. We kunnen beter iets gezamenlijk doen en we daar allemaal beter van worden.”

Grootgrutters

De helft van het huidige bebouwde terrein komt straks vrij voor huisvesting. *Blijven de zusterwoningen bestaan?* “Nee, wij gaan geen personeelshuisvesting exploiteren en dus praten we met woningstichting Naarden of zij op het stuk grond dat straks

vrijkomt ook studentenhuysvesting wil realiseren voor Naarderheem. We praten graag mee over de invulling van de de andere helft van de footprint, zodat wij een beetje kunnen kiezen wie onze burens worden. Datzelfde geldt voor de bewoners van de Dirk Tersteeglaan. Zij kijken nu uit op die lelijke zusterflat en zij gaan er hoe dan ook op vooruit. Het mag nooit hoger worden dan vier hoog.” Het liefst verkoopt Vivium de grond mét bestemmingsplan. “We hebben alle grootgrutters al aan de telefoon gehad die heel graag hier een grote supermarkt willen bouwen. Dat gaat wat mij betreft niet gebeuren. De gemeente heeft die ambitie ook niet. Bovendien helpt mij dat ook niet om in contact te komen met de buurt.” *Is de grondopbrengst nodig voor de bouw?* “Nee, die hebben we daar niet voor nodig. We vinden dat het Naarderheem zichzelf moet kunnen bedruipen. Vivium heeft veel meer ambities, want ouderenzorg staat voor de grootste verandering in de afgelopen vijftig jaar dus we kunnen het geld natuurlijk heel goed gebruiken.”

‘De revalidanten worden elders ondergebracht. Deels in Tergooi Blaricum’

Pas als de nieuwbouw gereed is (“we hopen laatste kwartaal 2024”), wordt het oude Naarderheem gesloopt. De veertig langdurig zorgpatiënten van de laagbouw moeten ter zijner tijd tijdelijk verhuizen naar het hoofdgebouw. “Voor sommigen brengt het leven in de brouwerij, anderen vinden het spannend of zeggen: het zal mijn tijd wel duren.” De revalidanten - die snel binnenkomen en ook weer snel vertrekken - worden elders ondergebracht. Deels in Tergooi Blaricum. Daar hebben we al een afdeling. Ook staat er al een afdeling leeg en we hopen dat er nog een afdeling vrijkomt. Dan zitten we niet al te krap in ons jasje. Dat moet dan wel synchroon lopen met de nieuwbouw van Tergooi in Hilversum”, benadrukt Wisse. Pas als er harde data bekend zijn, zal Naarderheem haar patiënten inlichten over eventuele verhuisplannen die gepaard gaan met de nieuwbouw. “Dat is alleen van belang voor mensen die hier de rest van hun leven blijven en dat is gemiddeld anderhalf jaar. Vijf jaar geleden was dat nog tweeënhal jaar; de mensen blijven heden ten dage - met iets meer risico - langer thuis wonen én de drempel om

binnen te mogen komen - bij Centrum voor Indicatiestelling Zorg (CIZ) - is hoger geworden.”

Kwaliteitsimpuls

Het komende halfjaar wordt spannend. Wisse verwacht bij de bank en de gemeente geen problemen. “Daar zijn we al geweest en we voldoen aan het beeldkwaliteitsplan. Het enige spannende is: gaat er iemand eindeloos bezwaar maken.” Hij hoopt van niet. “Met de nieuwbouw kun je de schootsvelden weer zien liggen. Dat is een enorme kwaliteitsimpuls. Het parkeren langs de Amersfoortsestraatweg is minder nadrukkelijk aanwezig en het aantal uitritten gaat van drie naar één (“ook dat wordt een stuk overzichtelijker”). *Minpunten?* “Je zit een paar jaar in de ellende tijdens de bouw en het wordt iets drukker als er woningen worden gerealiseerd. Aan de andere kant moeten mensen ook kunnen wonen. De woningmarkt is al overspannen en in het Gooi helemaal”, aldus Wisse, die de nieuwbouw voorlopig voelt als een enorme verantwoordelijkheid. Hij zegt (lachend): “Want het is een hele grote investering waar mensen tientallen jaren mee verder moeten. Ik moet er niet aan denken dat als ik hier kom revalideren van een nieuwe heup dat iemand zegt: bent u die meneer Wisse die ons met dit gebouw heeft opgezadeld?”